

ת"פ 2791/06/18 - מדינת ישראל נגד אריק חי פסו

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 2791-06-18

בפני כבוד השופט עמית מיכלס

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אריק חי פסו

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד מיקי ברגר

ב"כ הנאשם: עו"ד ירון פורר

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב האישום המתוקן בעבירות הבאות: 29 עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 + 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים או הפקודה); החזקת סם לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) + 7(ג) לפקודה; החזקת כלים להכנת סם לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 סיפא לפקודה.

2. על פי החלק הכללי של כתב האישום, פתח הנאשם חשבון משתמש ביישומון "טלגראם" המבוסס על יישומון טלגרם, אשר מהווה פלטפורמת תקשורת מוצפנת ליצירת קשר אנונימי בין משתמשים שונים לתיווך, רכישה וקניה של סמים (להלן: היישומון). הלקוחות היו יוצרים קשר עם הנאשם דרך היישומון, ולאחר מכן הנאשם היה מוסר ללקוחות את מספר הטלפון הנייד שלו לצורך תיאום עסקאות. לאחר תיאום, היה מגיע הנאשם למקום המפגש לצורך ביצוע העסקה ומוסר את הסם המסוכן מסוג קנאביס. הנאשם השתמש בשירותיו של נהג מונית בשם אורן (להלן: נהג המונית) לצורך

עמוד 1

שירותי משלוחים עבור לקוחותיו. כאשר היה מגיע נהג המונית ליעד, היה הנאשם יוצר קשר עם הלקוח, האחרון היה מקבל מנהג המונית את הסמים ומוסר לו את התמורה עליה סיכם מוקדם יותר עם הנאשם.

על פי פרט האישום השני, בתאריכים 29.4.2018 ו-7.5.2018 מכר הנאשם פעמיים לאישה בשם נועה כ-5 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס בתמורה ל-450 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום השלישי, בתאריכים 2.5.2018 ו-8.5.2018 מכר הנאשם לאדם בשם אלון כ-5 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-450 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום הרביעי, במהלך החודשים מרץ-אפריל, בכ-4 הזדמנויות שונות, מכר הנאשם לאדם בשם בן כמות של בין 2 ל-10 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-200 עד 800 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום החמישי, ביום 9.5.2018 מכר הנאשם לאדם בשם דניאל כ-3 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-300 ₪.

על פי פרט האישום השישי, במהלך החודשים אפריל-מאי 2018 מכר הנאשם בשתי הזדמנויות לאדם בשם עמית כגרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-100 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום השביעי, ביום 20.4.2018 מכר הנאשם לאדם בשם יובל כ-5 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-450 ₪.

על פי פרט האישום השמיני, במהלך חודש מאי 2018 מכר הנאשם לאדם בשם רוני כ-2 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס בתמורה ל-300 ₪.

על פי פרט האישום התשיעי, במהלך חודש מרץ 2018 מכר הנאשם לאישה בשם גליה כ-5 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-450 ₪.

על פי פרט האישום העשירי, בתאריכים 30.4.2018 ו-10.5.2018 מכר הנאשם לאדם בשם אדם כגרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-100 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום האחד-עשר, במהלך חודשים פברואר-מאי 2018 מכר הנאשם פעמיים לפחות לאדם בשם חן כגרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-100 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום השניים-עשר, במהלך חודש אפריל, בשתי הזדמנויות שונות, מכר הנאשם לאדם בשם כנר כגרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-100 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום השלושה-עשר, בין החודשים פברואר למאי 2018, מכר הנאשם לאדם בשם נדב כ-3 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-300 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום הארבעה-עשר, בין אפריל למאי 2018, בשתי הזדמנויות שונות, מכר הנאשם לאדם בשם ערן כ-5 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-500 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום החמישה-עשר, במהלך חודש אפריל 2018 מכר הנאשם לאישה בשם הילה כ-10 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-850 ₪.

על פי פרט האישום הששה-עשר, בין החודשים פברואר למאי 2018 מכר הנאשם לאדם בשם נתנאל בכ-4 הזדמנויות שונות סם מסוכן מסוג קנאביס, במשקל של כ-3 גרם, בתמורה ל-300 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום השבעה-עשר, ביום 10.5.2018 מכר הנאשם לאדם בשם רונן סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-3 גרם, בתמורה ל-300 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום השמונה-עשר, ביום 15.3.2018 מכר הנאשם לאדם בשם מאור סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-5 גרם, בתמורה ל-500 ₪.

על פי פרט האישום התשעה-עשר, ביום 15.2.2018 מכר הנאשם לאדם בשם שי, סם מסוכן מסוג קנאביס, במשקל של כ-2 גרם, בתמורה ל-200 ₪. בתאריך 21.3.2018 מכר הנאשם לאותו שי סם מסוכן מסוג קנאביס, במשקל של כ-3 גרם, בתמורה ל-250 ₪.

על פי פרט האישום העשרים, במהלך חודש אפריל מכר הנאשם לאדם בשם עידן סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-2 גרם, בתמורה ל-200 ₪.

על פי פרט האישום העשרים ואחד, בתאריך 11.5.2018 מכר הנאשם לאדם בשם איציק סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-4 גרם, בתמורה ל-450 ₪.

על פי פרט האישום העשרים ושניים, במהלך חודשים מרץ-מאי 2018 מכר הנאשם, בכ-4 הזדמנויות שונות, לאדם בשם בן כ-2 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-200 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום העשרים ושלושה, בתאריך 9.4.2018 מכר הנאשם לאדם בשם בר כ-3 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-300 ₪.

על פי פרט האישום העשרים וארבעה, במהלך החודשים מרץ-מאי 2018, בשתי הזדמנויות שונות, מכר הנאשם כ-3 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-250 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום העשרים וחמישה, בתאריך 22.4.2018 מכר הנאשם לאדם בשם ערן סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-10 גרם בתמורה ל-850 ₪. במהלך חודש מרץ באותה שנה מכר הנאשם לאותו ערן סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-5 גרם בתמורה ל-400 ₪.

על פי פרט האישום העשרים וששה, בתאריך 9.4.2018 מכר הנאשם לאדם בשם בר סם מסוכן מסוג קנאביס, במשקל של כ-5 גרם בתמורה ל-450 ₪.

על פי פרט האישום העשרים ושבעה, במהלך חודש אפריל 2018, בשתי הזדמנויות שונות, מכר הנאשם לאדם בשם אורן כ-2-3 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, בתמורה ל-100 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום העשרים ושמונה, במהלך חודש אפריל 2018 מכר הנאשם לאדם בשם משה סם מסוכן מסוג

קנאביס במשקל של כגרם, בתמורה ל-100 ₪.

על פי פרט האישום העשרים ותשעה, במהלך חודש אפריל 2018 מכר הנאשם פעמיים לאדם בשם חיים כ-2 גרם קנאביס, בתמורה ל-200 ₪ בכל פעם.

על פי פרט האישום השלושים, במהלך חודש מרץ 2018 מכר הנאשם כ-2 גרם סם מסוכן מסוג קנאביס לאדם בשם אלון, בתמורה ל-200 ₪.

מהאמור עולה שבמהלך החודשים פברואר עד מאי 2018, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג קנאביס ל-29 אנשים שונים, במשקלים הנעים בין 1 ל-10 גרם נטו לכל מכירה. בסך הכול מכר הנאשם בכ-53 הזדמנויות, כ-178 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס, וקיבל תמורת הסם, בין אם באופן ישיר ובין אם באמצעות נהג המונית, כ-16,450 ש"ח.

עוד עולה מכתב האישום שביום 14.5.2018 החזיק הנאשם בתיק שעל האופניים החשמליים שלו בסם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 3 גרם נטו. נוסף על כך החזיק הנאשם במגירה במטבח ביתו סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 1.9278 גרם נטו ובחדרו החזיק במשקל דיגיטלי.

תסקיר שירות המבחן

3. בהתאם להסכמת הצדדים הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר לעונש.

מתסקיר שירות המבחן מיום 8.7.2019 עולה שהנאשם התגורר רוב חייו באילת עם משפחתו. בחודש ינואר 2018 עבר הנאשם להתגורר בראשון לציון ובחלוף כחצי שנה שב להתגורר עם הוריו באילת. הנאשם שירת שירות צבאי מלא, כאשר במהלך השירות ריצה עונשי מאסר בשל נפקדות ובעיות משמעת. לאחר שחרורו מהצבא עבד בעבודות מזדמנות ובעסק המשפחתי, וכן בתחום ההימורים לסירוגין, תוך מעורבות בהימורים חוקיים ולא חוקיים. בשל כל אלו נקלע הנאשם לחובות כלכליים שונים לשוק האפור ולהוצאה לפועל, אותם הוא משלם עד היום.

הנאשם נטל אחריות לביצוע העבירות, אולם שירות המבחן התרשם מאמביוולנטיות באשר להכרתו בהתנהגותו הפסולה. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם אינו מכיר בצורך הטיפולי שלו בתחום הסמים. בתסקיר פורטו ניסיונות העבר לשלב את הנאשם בהליך טיפולי בתחום ההימורים, ניסיונות אשר למרבה הצער לא צלחו.

בסופו של התסקיר לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית או עונשית בעניינו של הנאשם, זאת לאור מכלול של נימוקים ובהם הערכת סיכון גבוהה, יחסו של הנאשם לעבירות, חוסר יציבותו במישורי חייו השונים, מאפייניו ההתמכרותיים, הקושי לגלות מחויבות ורצון לשינוי וקידום מצבו, התנהלותו במסגרת הטיפול ביחידה להתמכרויות, והתנגדותו לטיפול במסגרת קהילה טיפולית המותאמת למאפייניו וצרכיו ההתמכרותיים.

ראיות לעונש ודברי הנאשם

4. לטובת הנאשם העידו מספר בני משפחה.

האח אורן סיפר בהתרגשות רבה על כך שדיבר עם הנאשם כדי שיעבור לאזור המרכז, לאחר שהבין מהוריו שהנאשם חובר לאנשים מפוקפקים באילת. לדבריו, ניסה לעזור לנאשם להיות עצמאי, ולחפש עבודה ודירה בראשון לציון. עוד סיפר האח שלאחר המעבר, התרחק ממנו הנאשם. אורן סיפר כי מעצרו של הנאשם השפיע במידה רבה על הוריו, ועל המחיר הנפשי והכלכלי ששילמו. נוסף על כך הזכיר שהנאשם שירת שירות צבאי מלא ואף קיבל במסגרתו אות הוקרה. לדבריו, לאחר חודשיים במעצר הביע בפניו הנאשם חרטה, הבין את הטעות שעשה והבטיח שלא ישוב לסורו. האח ביקש להקל עם הנאשם והסכים "לקחת עליו אחריות".

אמו של הנאשם, אסתר, סיפרה על כך שהנאשם סבל במהלך מעצרו. עוד העידה כי חיי כל המשפחה נהרסו בשל מעשיו של הנאשם, והאשימה את עצמה על כך שאפשרה לו לצאת מהעיר אילת. האם ביקשה כי יאופשר לנאשם לצאת לדרך חדשה וכי הוא מתחרט על מעשיו.

דודתו של הנאשם, יהודית, סיפרה על כך שמשפחתה הינה משפחה נורמטיבית, ועל כך שהופתעה לשמוע על הסתבכותו של הנאשם. עוד סיפרה שהנאשם הביע חרטה על מעשיו, וביקשה להתחשב בכך, כמו גם בגילו הצעיר, בעת קביעת עונשו.

נוכח התרגשותו מהמעמד וקשיי שפה, ביקש אביו של הנאשם להגיש מכתב בזכות בנו (נ/1). במכתב כתב האב שהנאשם לא השתמש בסמים ולא ידע דבר עליהם טרם הגיע למרכז הארץ, עת החל לעבוד בחנות נוחות. האב סיפר על ההשפעה הקשה של המעצר על הנאשם ועל כך שהדבר גרם לו לטראומה שמשפיעה עליו עד היום. לדבריו, מאז נעצר הבין הנאשם את הפסול במעשיו והפך ל"ילד טוב". האב כתב שהוא אינו יודע להסביר כיצד הנאשם הגיע לכדי המעשים בהם הורשע וכי המעבר למרכז לא היטיב עמו. עוד ציין כי לנאשם אין עבר פלילי וכי מדובר באדם נורמטיבי, או בפיו "ילד". בנוסף, הדגיש מספר פעמים כי בהיותו אדם חולה, הנאשם הוא היחיד מבין ארבעת ילדיו שמטפל בו.

טיעוני הצדדים לעונש ודברי הנאשם

5. ב"כ המאשימה הדגיש בטיעונו את מספרן הרב של העסקאות בהן הורשע הנאשם, אותן ביצע באמצעות יישומון הטלגראם, פלטפורמה ייעודית לסחר בסמים תוך הצפנת זהותו, על פני תקופה ממושכת ובסכום כולל של אלפי שקלים. לדבריו, בשים לב לתדירות הסחר, לכמויות ולמחירים, מדובר בפגיעה בעצמה גבוהה במיוחד בערך ההגנה על בריאות הציבור. עוד ציין שכמות האישומים בהם הורשע הנאשם מצביעה על זמינותו הגבוהה לסם ועל כך שמדובר ב"עסק של ממש", אותו ניהל הנאשם מתוך בצע כסף.

לזכות הנאשם, ציין ב"כ המאשימה את לקיחת האחריות, החיסכון בזמן השיפוטי והיעדר עבר פלילי.

בהתייחסו לתסקיר שירות המבחן, הדגיש את הידרדרותו של הנאשם ובקשה חריגה של שירות המבחן להקדים את הדיון בעניינו בעקבות הידרדרות זו. לדבריו, אין בתסקיר מילים בזכות הנאשם, ושמהתסקיר עולה מניפולטיביות של הנאשם כמו גם חוסר בשלות לטיפול, כאשר הנאשם נפלט מתכנית לטיפול בהתמכרויות, והתנגד להשתלב בטיפול בקהילה.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע לכל אישום שעניינו סחר בסם, מתחם הנע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל, ולקבוע מתחם כולל שינוע בין 30 ל-46 חודשי מאסר בפועל.

בשים לב למכלול הנסיבות, עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל שלא יפחת משלוש שנות מאסר, מאסר מותנה, קנס כספי כבד שלא יפחת מ-20,000 ₪, פסילה מלקבל רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי וחתימה על התחייבות. כמו-כן עתר להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" ולחלט את אופניו ואת מכשיר הטלפון הנייד שלו.

6. מנגד הדגיש ב"כ הנאשם את הודאתו של הנאשם, את נטילת האחריות, וכפועל יוצא מכך את הזמן השיפוטי הרב שנחסך. לדבריו, מדובר בנאשם הנמצא בתחתית ההיררכיה העבריינית, זאת בשים לב לעברו הפלילי הנקי, לכמות הסם הקטנה בכל מכירה, לסוג הסם, לעובדה שהנאשם לא מכר לקטינים ולכך שלא נמצאו ברשותו סכומי כסף גדולים או כמות סם משמעותית. על כך הוסיף, שהעבירות בוצעו ללא תחכום, בשים לב לכך שהן בוצעו באמצעות יישומן הטלגרס.

עוד ציין ב"כ הנאשם שהעבירות בוצעו בתוך פרק זמן קצר של שלושה חודשים, על רקע היקלעותו של הנאשם לחובות בשל הימורים, ועל רקע המעבר מהפריפריה למרכז הארץ והשימוש שלו בסמים באותה תקופה. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בסבל שחווה הנאשם בתקופת המעצר, בפרק הזמן של כשנה בו שהה במעצר באיזוק אלקטרוני, ובהשפעה שהייתה לכך על משפחתו.

אשר למסקנות העולות מתסקיר שירות המבחן, טען ב"כ הנאשם שבקשת שירות המבחן להקדים את הדיון נועדה למען רתימתו של הנאשם להליך טיפולי בחסות בית המשפט. בתוך כך נטען שבדיקות השתן אותן מסר הנאשם היו נקיות מיום שחרורו מהמעצר, זאת על אף שנפלט מהתכנית הטיפולית שהותוותה עבורו, וכי לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. עוד ציין שהנאשם לא סרב לשתף פעולה עם תכנית טיפולית, אלא סרב לטיפול קהילתי ושהוא היה מעוניין להמשיך בתכנית הטיפולית שהותוותה לו.

ב"כ הנאשם עתר להשית על הנאשם עונש שלא יעלה על שנת מאסר בפועל, והגיש פסיקה התומכת בעמדתו זו. עוד טען כי אין מקום להשית על הנאשם מאסר בפועל כשלצדו קנס כספי, וודאי שלא לחייבו לחתום על התחייבות. לעניין חילוט האופניים טען כי הנאשם נתפס כשהוא רוכב על אופניו ומכאן שאין להם כל קשר לעבירה. נוסף על כך ביקש להימנע מחילוט מכשיר הטלפון הנייד של הנאשם, והסכים לחילוט הכסף שנמצא בכליו.

7. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה וסיפר שעזב את העיר אילת בשל חובות הימורים וחובות בשוק האפור, הגיע לאחיו במרכז הארץ, והחל לעבוד בקיוסק בעיר ראשון לציון. לדבריו, ניסיון זה כשל, שכן הוא החל ליצור קשר עם "אנשים לא נכונים" אשר "סידרו" לו למכור סמים על מנת שיוכל לפרוע את חובותיו. הנאשם אמר שהוא מתבייש במעשיו והביע חרטה. לדבריו, הוא אינו מסוגל להסתכל לאביו בעיניים והבטיח שלא לחזור על מעשים אלו בעתיד.

קביעת מתחם הענישה

8. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה יש להתחשב בעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40ב לחוק

העונשין, התשל"ז-1977, הוא עיקרון ההלימה. משמעות עיקרון זה הוא קביעת יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש שיוטל עליו. נוסף על כך על בית המשפט לתת דעתו לערך החברתי שנפגע, למידת הפגיעה בו, לנסיבות ביצוע העבירה ולמדיניות הענישה הנוהגת.

9. הערכים החברתיים עליהם נועדה פקודת הסמים מסוכנים להגן הם הגנה על הציבור ושמירה על בריאותו הפיזית והנפשית כתוצאה מנזקי השימוש בסמים מסוכנים והשפעתם הממכרת וההרסנית. בתוך כך הוכרה בפסיקה גם ההשפעה העקיפה הנגרמת כתוצאה משימוש בסמים, ובכלל זה ביצוע עבירות פליליות לצורך השגת הסם, וכפועל יוצא מכך הצורך להגן על ביטחוננו האישי של הציבור ועל רכושו. ובלשונו של בית המשפט העליון [ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יניב יונה, פסקה 4 (4.4.2012)]:

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה."

באותה החלטה עמד בית המשפט העליון על הצורך להחמיר בענישת עברייני הסמים:

"למאבק בנגע הסמים יש שותפים רבים. חלקם מתמקדים בחינוך מניעתי ובהסברה. אחרים מסייעים בהליכי הגמילה. לצידם פועלים גם אנשי אכיפת החוק, שתפקידם לסכל את עבירות הסמים וללכוד את העבריינים. אף בית המשפט נוטל חלק חשוב במאבק, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות סמים."

10. על החומרה היתרה הטמונה בעבירות של סחר בסמים עמד השופט מ' חשין בע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' שמאי, פסקה 14 (9.2.2004):

"בבואו לגזור עונשים על סוחרי הסמים כמערערים שלפנינו, שומה עלינו, על בית המשפט, לשוות נגד עינו את צרכני הסמים הפגועים, את משפחותיהם המפוררות ואת הנחיית המחוקק מה עונש ראוי להטיל על מי שהביא כל אלה. לביעור נגע הסמים אין די ברטוריקה. נדרשים אנו למעשים של ממש. חובה היא המוטלת על בית המשפט להעלות את תרומתו למלחמה של החברה במשחיתיה..."

דברים דומים נאמרו גם על ידי השופטת פרוקצ'יה בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (22.6.2010):

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם ללכל לשרת את מטרת הגמול לעברייני על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו, שנית, על העונש להעביר מסר חד משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד."

11. וברוח ימנו אנו, גם את הטענות בדבר "הקלה" ביחס רשויות המדינה לסמים הנחשבים "קלים" ולסחר בהם, יש לדחות מכל וכל. ראו בעניין זה דברי השופט י. עמית בע"פ 2596/18 כפיר זנזורי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.8.2018), המתייחסים בין היתר לסחר באמצעות יישומון הטלגראס:

"ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראס', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטריילית" של סמים. ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם."

(ההדגשות הוספו - ע.מ.).

12. בכל הנוגע למידת ההתחשבות בנסיבותיו האישיות של הנאשם, נקבע בע"פ 7070/03 זניד נ' מדינת ישראל (3.4.2006):

"החברה בישראל נאבקת מזה שנים רבות בהתפשטותו של נגע הסמים ולצורך כך היא משקיעה מאמצים רבים וממון רב. המערער ואחיו דוגמתו מבקשים לסכל מאמץ זה ומכאן הצורך לנהוג בהם וכנגד כל חוליותיה של שרשרת הפצת הסם ביד קשה. בתחום זה של עבריינות קובעת ההלכה הפסוקה כי תהינה נסיבותיו של העבריין חמורות וקשות ככל שתהינה, הן נדחות מפני האינטרס הציבורי." (ההדגשות הוספו - ע.מ.)

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

13. בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ניכר כי הנאשם ביצע את העבירות על רקע חובות שצבר לשוק האפור וכן לגורמים מפוקפקים ושוליים העוסקים בהימורים. מתסקיר שירות המבחן עולה שהרקע לביצוע העבירות הינו ככל הנראה מעורבותו של הנאשם בהימורים, והצורך להחזיר חובות שצבר הן בשוק האפור והן בהוצאה לפועל. בשלב מסוים החל הנאשם לצרוך בעצמו סם מסוכן מסוג קנאביס.

לצורך ביצוע העסקאות, השתמש הנאשם ביישומון "טלגראס", המבוסס על יישומון "טלגרם", המהווה, על פי החלק הכללי של כתב האישום, פלטפורמת תקשורת מוצפנת ליצירת קשר אנונימי בין משתמשים שונים לשם קנייה ורכישה של סמים.

הנאשם ביצע את עסקאות הסמים לאורך תקופה של מספר חודשים, במהלכן מכר בעצמו סמים למספר רב של קונים,

בכל פעם בכמויות ובסכומים שאינם גבוהים, תוך שנעזר מעת לעת בנהג מונית להעברת הסמים והכסף. רצף ותדירות העסקאות מצביעים על כך שהנאשם ניהל עסק של ממש, כאשר הסמים היו זמינים לו בצורה שוטפת במהלך תקופה זו. עוד יש לתת את הדעת לכך שהעסקאות בוצעו עם קונים בגירים.

מדיניות הענישה הנוהגת

14. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס הינה בעלת מנעד רחב של עונשים, המושפע מנסיבותיו הייחודיות של המקרה הנדון, מספר הקונים, כמות הסם הנמכר, פרק הזמן בו נערכו העסקאות, וכן האם הסם נמכר לבגיר או לקטין. אסקור להלן מספר דוגמאות מהפסיקה הנוהגת, כמו גם פסיקה שהוגשה על ידי הצדדים:

א. ברע"פ 5712/16 אייזנבאך נ' מדינת ישראל (17.8.2016) אושר עונש של 8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית שנגזרו על נאשם שסחר במשך כ-4 חודשים עם 3 אנשים שונים בסם מסוכן מסוג קנאביס, במשקלים הנעים בין 1 ל-10 גרם. הנאשם נעדר עבר פלילי, תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו היה חיובי והמליץ על ענישה בדמות של"צ.

ב. ברע"פ 5698/17 ליפצר נ' מדינת ישראל (4.9.2017) אושר עונש של 30 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית שנגזרו על נאשם שהורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות, בביצוע 15 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית וכן אספקת סמים.

ג. בעפ"ג (מרכז - לוד) 56241-03-19 בואהרון נ' מדינת ישראל (19.6.2019) אושר גזר דינו של בית משפט השלום שהשית 17 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית על נאשם שהורשע בביצוע 20 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס. הנאשם מכר סמים במשך תקופה של כ-4 חודשים וחצי, ל-17 אנשים שונים ב-32 מקרים, זאת תמורת 100 ש"ח, ובמקרים מסוימים 1,000-1,500 ש"ח, בכל פעם. כמו כן הורשע הנאשם בהחזקת סם מסוכן מסוג קנאביס במשקלים של עד 43 גרם. הנאשם נעדר עבר פלילי, ושירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית לגביו בשל היעדר שיתוף פעולה ושימוש בסמים. בפסק הדין התייחס בית המשפט המחוזי ל-2 פסקי דין נוספים שהוגשו לעיונו (פסקי דין ד' ו-ה' להלן).

ד. בעפ"ג (מרכז-לוד) 34559-06-18 גיני נ' מדינת ישראל (לא פורסם) אושר, בהסכמת הנאשם, עונש של 18 חודשי מאסר בפועל שנגזרו בערכאה הדיונית על הנאשם, בחור צעיר ללא עבר פלילי, אשר במשך 9 חודשים סיפק סמים ל-8 רוכשים ב-32 עסקאות.

ה. בעפ"ג (מרכז-לוד) 27529-03-18 ספיר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) אושר עונש של 12 חודשי מאסר בפועל שנגזרו בערכאה הדיונית על הנאשם, שהורשע על פי הודאתו ב-5 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס, עבירה של תיווך בסם מסוכן, ניסיון לסחר בסם מסוכן, הפרעה לשוטר והחזקת סם.

המאשימה הגישה את פסקי הדין הבאים:

ו. ברע"פ 6160/18 מרואני נ' מדינת ישראל (5.9.2018) אושר עונש של 17 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית לנאשם שהורשע ב-4 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 29.05 גרם בתמורה ל-2,500 ש"ח, 3 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס בסך כולל של 300 ש"ח, והחזקת חצרים לשימוש בסמים, כאשר נמצאו בחצרו של הנאשם 637.49 גרם חשיש וקנאביס וכן 19,970 ₪. הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו.

הנאשם במקרה זה ביצע פחות עסקאות מהמקרה שלפניו, אולם החזיק בכמות נכבדה של סם מסוכן מסוג חשיש, נסיבה המקשה על האפשרות ללמוד ממנו גזירה שווה למקרה שבפניו.

ז. ברע"פ 6401/18 ספיר נ' מדינת ישראל (17.9.2018) אושר עונש של 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית לנאשם שהורשע בערכאה הדיונית בביצוע 5 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס, במשקלים הנעים בין 5 ל-23 גרם בכל פעם, וכן בניסיון למכור 10 גרם קנאביס, החזקת סם לצריכה עצמית, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ותיווך בסם עבור 1,100 ש"ח.

ח. ברע"פ 4687/15 פלג נ' מדינת ישראל (13.8.2015), אישר בית המשפט העליון את פסק דינו של בית המשפט המחוזי להקל בעונשו של הנאשם באופן שעל הנאשם יהיה לרצות 18 חודשי מאסר בפועל במקום 24 חודשים, וכן ענישה נלווית בדמות מאסר על תנאי, פסילה מלהחזיק ברישיון נהיגה וחילוט. מדובר בנסיבות בהן סחר הנאשם כ-15 עד 20 פעמים, בכל פעם בכמויות קטנות. הנאשם ניהל פנקס בעניין עסקאות הסמים, ואף נמצא בביתו סם מסוכן מסוג קנאביס מחולק לשקיות ומוכן למכירה.

הנאשם נעדר עבר פלילי ונסיבות חייו קשות.

ט. בעפ"ג (מרכז - לוד) 48252-07-17 מדינת ישראל נ' ביטון (7.11.2017), הוחמר עונשם של הנאשמים כפי שיפורט להלן:

נאשם 1: הוחמר עונשו מ-33 ל-42 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, לאחר שהורשע בביצוע 19 עבירות סחר, בכ-100 הזדמנויות שונות, במשקל כולל של 1.2 ק"ג ובסך של 165,000 ₪, וב-18 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע.

עיניו הרואות שמדובר בנסיבות החמורות לאין ערוך מהמקרה הנדון לפניו.

נאשם 2: הוחמר עונשו מ-18 ל-24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית לאחר שהורשע בביצוע 4 עבירות סחר שבוצעו בתדירות של כאחת לשבוע ובסכום כולל של 20,000 ש"ח, 5 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע והחזקת 850 גרם סם מסוכן מסוג קנאביס. תסקיר בעניינו של הנאשם היה חיובי, עם זאת באמתחתו רישום פלילי מתקופת היותו נער.

י. בעפ"ג (מרכז-לוד) 24112-09-17 טוט נ' מדינת ישראל (10.12.2017) אושר עונש של 21 חודשי מאסר

בפועל שהושת על נאשם בן 19, אשר הורשע בביצוע 27 עבירות של סחר בסם מסוכן קנאביס, אותו מכר במשך כשבעה חודשים בכמויות קטנות. שירות המבחן התרשם מסיכון להישנות ביצוע העבירות בעתיד, והמליץ על ענישה קונקרטיה שתשקף לנאשם את הצורך בטיפול.

מטעם ההגנה הוגשו פסקי הדין הבאים:

יא. בת"פ (מח' חיפה) 58507-02-18 מדינת ישראל נ' טריפונוב (10.7.2018) נגזר דינו של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירה של הדחת קטין לסחר בסם מסוכן מסוג קנאביס, סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס (ריבוי מקרים) והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, ל-8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית בדמות מאסר מותנה.

יב. בת"פ (פ"ת) 46246-05-16 מדינת ישראל נ' שינקר ואח' (26.11.2017) נגזר דינם של שני נאשמים, אשר הורשעו על יסוד הודאתם בביצוע 20 עסקאות ו-68 עסקאות, בהתאמה, של סחר בסם מסוכן ובעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית שעניינה שתי רכישות של כ-250 גרם של קנאביס לצורך חלוקתו למנות. על נאשם 1 הושת עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ואילו על נאשם 2 נגזר עונש של 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

יש לציין שהעונש שניתן לשני הנאשמים היה פרי הסכמת הצדדים לכך שיש לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, כך שאין הוא משקף את רמת הענישה הנוהגת ממילא במקרים ה"רגילים".

יג. בת"פ (ת"א) 40089-10-13 מדינת ישראל נ' נאור (19.7.2015), הושת על נאשם 2 עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, וענישה נלווית לאחר שהורשע, על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות של סחר בסם מסוכן, לאחר שמכר במשך כשנתיים ב-20 הזדמנויות ולששה קונים שונים, סם מסוכן מסוג קנאביס במשקלים של 1-10 גרם.

יד. בת"פ 30438-12-11 מדינת ישראל נ' חיים שפיץ (18.3.2012), מכר הנאשם לאותו אדם במשך כ-6 שנים בעשרה מועדים שונים סם מסוכן מסוג קנאביס וחשיש במשקל של כ-3 גרם בכל מכירה. נוסף על כך הורשע הנאשם במכירת סמים לשני קטינים. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הושת עונש של 14 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, זאת לאחר שצוין מפורשות בגזר הדין שעקב נסיבותיו האישיות החריגות של הנאשם יש להקל בעונשו במידה משמעותית.

טו. בת"פ (ת"א) 1846-09-17 מדינת ישראל נ' רועי סטר ואח' (8.8.2018), נגזר עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וענישה נלווית לנאשמת שהורשעה על יסוד הודאתה בביצוע עסקאות סמים רבות ביחד עם בעלה, לאורך זמן ובסכומי כסף נכבדים. העונש הושת על הנאשמת בהסכמת הצדדים במסגרת הסדר טיעון, ומכאן שגזר הדין אינו סוקר בהרחבה את מכלול הנימוקים שהובילו לענישה המקלה. מכל מקום, כפי שניתן להיווכח מפסקי הדין הרבים שנסקרו, מדובר בענישה חריגה שאינה מלמדת על הכלל.

טז. מטעם שני הצדדים הוגש ת"פ (ראשל"צ) 28708-11-17 מדינת ישראל נ' גבריאל זוריץ (22.10.2018) שניתן על ידי, בו הושת על הנאשם עונש של 22 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, זאת לאחר שהורשע, על יסוד הודאתו,

בכך שמכר 19 פעמים סם מסוכן מסוג קנאביס לששה קטינים ולחמישה בגירים, סיפק 6 פעמים סם מסוכן מסוג קנאביס לקטינה נוספת, החזיק כלים לשימוש עצמי וסם מסוכן לשימוש עצמי. יש לציין שגזר הדין אינו חלוט.

15. נוכח כל האמור, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע עבירת סחר בודדת לבגיר, במשקל הנע בין 1 ל-10 גרם ובסכומים קטנים, נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, ועד לעשרה חודשי מאסר בפועל. במקרה של ריבוי עבירות, (כ-53 מכירות), וריבוי קונים בנסיבות המקרה שלפנינו, ינוע המתחם בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

16. הנאשם כבן 32, נעדר עבר פלילי. לזכות הנאשם יש לזקוף את הודאתו במיוחס לו, לאחר תיקון כתב האישום, ואת החיסכון המשמעותי בזמן השיפוטי, בשים לב לריבוי עדי התביעה המצוינים בכתב האישום.

מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם אינו מכיר בבעיית הסמים ממנה סובל, התנהלותו בפני שירות המבחן הקרינה היעדר יציבות ומחויבות להליך הטיפולי, הנאשם לא עמד בכללי מסגרת הטיפול שהוצעה לו, ובכלל זה שלל אפשרות להשתלב בקהילה טיפולית. הנאשם השתמש בשפה תוקפנית ואלימה ורמת שיתוף הפעולה שלו הייתה מצומצמת.

הנאשם עמד בסירובו להשתלב בקהילה סגורה גם לאחר ששירות המבחן הבהיר לו כי ככל שלא ישתלב בטיפול בקהילה לא תינתן המלצה שיקומית ועונשית בעניינו. חרף אזהרה מפורשת זו, עמד הנאשם בסירובו.

מהתסקיר עולה שבעבר נשר הנאשם מלימודיו, התקשה לשמור על רצף תעסוקתי, היה מעורב בחברה שולית, מכור הן לסמים והן להימורים, בעל מאפיינים מניפולטיביים וקשיים להתמודד עם מצבי משבר. כל אלו הובילו את שירות המבחן לקבוע כי הנאשם אינו בשל להליך טיפולי ושיקומי ובסופו של יום לא בא בהמלצה שיקומית בעניינו.

מנגד, ניתן לראות שהנאשם עסק רוב חייו בעבודות נורמטיביות יחד עם עבודות בתחום ההימורים, החוקיים והלא חוקיים. בגין כל אלו נקלע לחובות כספיים הן להוצאה לפועל והן לשוק האפור. בגיל 30 העמיקה התמכרותו להימורים והוא נקלע לחובות כאמור לעיל, שהובילו לאיומים על חייו. הנאשם הביע הכרה בהתמכרותו זו.

נוסף על כך נתתי דעתי לעובדה שלנאשם יש משפחה תומכת, אשר עמדה לימינו כפי שתואר לעיל. בני המשפחה סיפרו כיצד מעצרו של הנאשם וההליך הפלילי שהתנהל נגדו, השפיע עליהם ובפרט על הוריו של הנאשם, בשנות ה-60 וה-70 לחייהם, כאשר אביו של הנאשם סובל מבריאות לקויה.

עוד אציין כי הנאשם לקח אחריות, הודה, חסך בזמן שיפוטי והביע צער וחרטה. יש לציין שהנאשם מסר בדיקות שתן נקיות מאז מעצרו.

לאור כל האמור לעיל, ובהיעדר אופק טיפולי ושיקומי, איני מוצא לנכון לסטות ממתחם העונש ההולם. בתוך כך מצאתי לדחות את טיעוני ההגנה לפיהם מדובר במעידה של הנאשם, אשר נפרסות על פרק זמן קצר יחסית, שכן תדירות הסחר ומספר האנשים להם מכר הנאשם סמים מלמדים על היקפה הנרחב של פעילותו העבריינית ועל ההזדמנויות הרבות

שהיו לו לחדול ממעשיו. במהלך תקופה זו היה על הנאשם לחשוב הן על מעשיו, והן על השפעתם על הוריו במידה שיתפס, ובעניין זה כבר נאמר "סוף מעשה במחשבה תחילה".

סוף דבר

17. נוכח כל האמור, ובשים לב לכך שהוא עתיד לרצות עונש מאסר בפעם הראשונה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 18 חודשים, בניכוי הימים בהם ישב במעצר בין התאריכים 14.5.18-9.7.18.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 25.8.2019 עד השעה 09:00 בכלא ניצן או במקום שייקבע על ידי שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מגזר הדין.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336.

ב. מאסר למשך 8 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו על עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. מאסר למשך 4 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו על עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.

ד. קנס כספי בסך 5,000 ש"ח או שני חודשי מאסר תמורתו. הקנס יקוזז מההפקדה שהפקיד הנאשם במ"ת 2804-06-18, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול. ככל שקיימת מניעה חוקית ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם ב- 1.9.2019, והיתרה בכל 1 לכל חודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

ה. התחייבות בסך 20,000 ש"ח להימנע בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו מביצוע עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים. ההתחייבות תיחתם בתוך 7 ימים. לא תיחתם ההתחייבות, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

ו. פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 5 חודשים מיום שחרורו של הנאשם. רשמתי לפני את הצהרת הנאשם לפיה אין ברשותו רישיון נהיגה.

ז. פסילה על תנאי מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 6 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור על עבירה

לפי פקודת הסמים המסוכנים במשך שנתיים מיום שחרורו.

18. מכשיר הטלפון הנייד של הנאשם וכן הכסף שנתפס בכליו יחולטו. לא מצאתי לנכון להיעתר לבקשת המאשימה לחלט את אופניו של הנאשם, שכן מעובדות כתב האישום לא ברור הקשר שלהם לאירועי המכירה. ניתן בזאת צו כללי ליתר המוצגים שנתפסו.

19. ככל שהופקד סכום כסף בהליך זה, או בהליכי המעצר, יושב הכסף לידי הנאשם, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול.

20. הפקדות שהופקדו בתיקי המעצר יושבו לנאשם לאחר קיזוז הקנס ולאחר התייצבות הנאשם לריצוי עונש המאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי-מרכז לוד בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ט, 18 יולי 2019, בנוכחות הצדדים.